

FORELØBIGT NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

3. februar 2006

Sag 200512636

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om havnestatskontrol¹, KOM(2005) 588

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 23. november 2005, som del af den 3. søsikkerhedspakke, fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om havnestatskontrol. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 25. januar 2006.

Forslaget er fremsat efter Traktatens artikel 80, stk. 2, og har til formål at sikre en styrket og mere effektiv havnestatskontrol af skibe, som anløber havne i fællesskabet. I forslaget sammenskrives det eksisterende direktiv om havnestatskontrol (95/21/EF) med de senere ændringsdirektiver², ligesom der introduceres et nyt synsregime. Forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 251.

De væsentligste ændringer i forslaget i forhold til det nuværende direktiv er:

- På sigt erstattes det nuværende inspektionssystem af et nyt, som i højere grad målretter indsatsen mod risikoskibe og samtidig tilgodeser kvalitetsskibsfarten.
- Udvidelse af anvendelsesområdet til også at omfatte skibe på ankerpladser i tilknytning til havne.
- Udvidelse af lodsers meldepligt til også at omfatte skibe, der sejler gennem Fællesskabets farvande uden at anløbe en havn.
- Udvidelse af bestemmelserne om forbud mod bestemte skibes anløb af havne i Fællesskabet, således at også tørlastskibe omfattes.
- Nye krav vedrørende skibsinspektørernes kompetencer.
- Behandling af søfarendes klager vedrørende arbejds- og levevilkår om bord.

¹ Havnestatskontrol: Medlemsstatens kontrol af fremmedflagede skibe i sine havne med hensyn til overholdelse af internationale konventioner mv. for skibes sikkerhed, forureningsforebyggelse samt besætningernes leve- og arbejdsvilkår om bord

² Rådets direktiv 98/25/EC, Kommissionens direktiv 98/42/EC samt Rådets og Parlamentets direktiver 1999/97/EC, 2001/106/EC og 2002/84/EC

- Direktivet udvides til at omfatte kontrol af skibets overholdelse af de internationale regler for terror-sikring af skibe i henhold til ISPS³-koden.

Forslaget forventes behandlet på Rådsmødet (Transport, Telekommunikation og Energi) i juni 2006.

2. Nærhedsprincippet

I sit forklarende memorandum anfører Kommissionen, at målene for den planlagte retsakt ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne af følgende grunde:

- Havnestatskontrol har principielt til formål at sikre skibsfartens sikkerhedsniveau i en geografisk region gennem havnestaternes harmoniserede inspektioner af skibene.
- Med en regional handlingsplan og en koordineret indsats er der større mulighed for at reducere omkostningerne og optimere indsatsen til en effektiv kontrol af skibene. En mindre streng gennemførelse af havnestatskontrollen i en medlemsstat vil forøge sikkerhedsrisikoen og risikoen for, at der opstår bekvemmelighedshavne, som vil skabe uacceptable konkurrenceforvridninger i Fællesskabet.

Kommissionen er endvidere af den opfattelse, at forslaget er en styrkelse af det gældende direktiv, og at fællesskabsindsatsen garanterer en harmonisering af inspektionsprocedurer, bl.a. med hensyn til inspektørernes kvalifikationer, informationsudveksling og opfølgning medlemsstaterne imellem.

Regeringen finder på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, da tiltag til en styrket og mere effektiv havnestatskontrol bedst vil kunne gennemføres på fællesskabsniveau.

³ International Ship and Port facility Security Code: Den Internationale Kode for Sikring af Skibe og Havnefaciliteter